

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет аграрного менеджменту
«05» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 075 Маркетинг

Освітня програма «Маркетинг»

Факультет аграрного менеджменту

Розробник: доцент кафедри менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського
кандидат економічних наук, доцент Гоголя Ольга Петрівна

Опис навчальної дисципліни «Менеджмент»

Навчальна дисципліна «Менеджмент» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Маркетинг» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг», що закладає універсальні знання і навички з управління організацією, колективом, процесом тощо, формує у майбутніх фахівців з маркетингу сучасне управлінське мислення та систему спеціальних знань у сфері менеджменту. Навчальна дисципліна присвячена вивченню теоретичних і практичних аспектів сутності і складових процесу управління, рівнів, сфер менеджменту, законів та закономірностей формування організацій, принципів, функцій та методів менеджменту, основ планування, організації, мотивації та контролю діяльності, технологій прийняття управлінських рішень, концепцій і підходів до визначення ефективності управління, стилів керівництва та лідерства, інформаційного забезпечення процесу управління.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти		
Ступінь вищої освіти	бакалавр	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	075 Маркетинг	
Освітня програма	Маркетинг	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	1, 2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	30 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90 год.	138 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - формування у майбутніх фахівців з маркетингу сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.

СК 4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.

СК 5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.

СК 6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.

СК 7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

СК 13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

СК 14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

ПРН 10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

ПРН 19. Демонструвати навички розробки маркетингової політики підприємства, застосовувати сучасні методи, концепції та інструменти маркетингової товарної політики, ціноутворення, збуту, комунікацій, дослідження поведінки споживачів, формування цільової аудиторії з метою визначення перспектив розвитку суб'єктів ринку.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Менеджмент»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
Модуль 1. Система менеджменту організації									
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	1		2	2	55		1		68
Тема 2. Розвиток науки управління	2		2	2			1		
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	3-4		4	4			1	2	
Тема 4. Ефективність управління	5		2	2				1	
Разом за змістовим модулем 1		75	10	10	55	74	3	3	68
Модуль 2. Процес управління в організації									
Тема 5. Планування в організації	6-7		4	4	35		1		70
Тема 6. Організація як функція управління	8-9		4	4			1		
Тема 7. Мотивація в менеджменті	10-11		4	4			1		
Тема 8. Контроль як функція менеджменту	12-13		4	2				1	
Тема 9. Управління групами, керівництво та лідерство	13-14		2	4				1	
Тема 10. Інформація і комунікації в менеджменті	15		2	2				1	
Разом за змістовим модулем 2		75	20	20	35	76	3	3	70
Усього годин		150	30	30	90	150	6	6	138

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	2
2	Тема 2. Розвиток науки управління	2
3	Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	4
4	Тема 4. Ефективність управління	2
5	Тема 5. Планування в організації	4
6	Тема 6. Організація як функція управління	4
7	Тема 7. Мотивація в менеджменті	4
8	Тема 8. Контроль як функція менеджменту	4
9	Тема 9. Управління групами, керівництво та лідерство	2
10	Тема 10. Інформація і комунікації в менеджменті	2
	Разом	30

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Практичне заняття 1. Поняття і сутність менеджменту	2
2	Практичне заняття 2. Розвиток науки управління	2
3	Семінарське заняття 1. Основи теорії прийняття управлінських рішень	2
4	Практичне заняття 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	2
5	Практичне заняття 4. Ефективність управління	2
6	Семінарське заняття 2. Планування в організації	2
7	Практичне заняття 5. Планування в організації	2
8	Семінарське заняття 3. Організація як функція менеджменту	2
9	Практичне заняття 6. Організація як функція менеджменту	2
10	Семінарське заняття 4. Мотивація в менеджменті	2
11	Практичне заняття 7. Мотивація в менеджменті	2
12	Практичне заняття 8. Контроль як функція менеджменту	2
13	Семінарське заняття 5. Управління групами, керівництво та лідерство	2
14	Практичне заняття 9. Управління групами, керівництво та лідерство	2
15	Практичне заняття 10. Інформація і комунікації в менеджменті	2
	Разом	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота 1	55
2	Самостійна робота 2	35
	Разом	90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Система менеджменту організації		
Практичне заняття 1. Поняття і сутність менеджменту	ПРН 6, 10, 19 Знати основні поняття та категорії менеджменту. Розуміти принципи і методи менеджменту. Вміти виявляти чинники впливу зовнішнього та внутрішнього середовища організації; використовувати відповідно до ситуації технології прийняття та реалізації управлінських рішень; формувати ефективні комунікації в процесі управління.	10
Практичне заняття 2. Розвиток науки управління		10
Семінарське заняття 1. Основи теорії прийняття управлінських рішень		10
Практичне заняття 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень		10
Практичне заняття 4. Ефективність управління		10
Самостійна робота 1		20
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Процес управління в організації		
Семінарське заняття 2. Планування в організації	ПРН 6, 10, 19 Розуміти сутність функцій менеджменту. Вміти планувати діяльність організації; формувати структуру управління організації; застосовувати дієві інструменти мотивування персоналу та управлінського контролю; обирати та використовувати відповідно до ситуації стиль лідерства; визначати ефективність менеджменту.	3
Практичне заняття 5. Планування в організації		8
Семінарське заняття 3. Організація як функція менеджменту		3
Практичне заняття 6. Організація як функція менеджменту		8
Семінарське заняття 4. Мотивація в менеджменті		3
Практичне заняття 7. Мотивація в менеджменті		8
Практичне заняття 8. Контроль як функція менеджменту		8
Семінарське заняття 5. Управління групами, керівництво та лідерство		3
Практичне заняття 9. Управління групами, керівництво та лідерство		8
Практичне заняття 10. Інформація і комунікації в менеджменті		8
Самостійна робота 2		10
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсова робота		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (зокрема із використанням мобільних девайсів) Самостійні роботи у вигляді доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у онлайн формі за погодженням із деканом факультету і лектором курсу)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Менеджмент» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4092>).
- Менеджмент: навчальний посібник / Балановська Т. І., Гоголю О. П., Троян А. В., Сотник В. В. Вид. 2-ге, переробл. і доп. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2024. 606 с. URL: <http://dspace.nubip.edu.ua/handle/123456789/9827>
- Гоголю О. П., Харченко Г. А. Практикум з менеджменту: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент» та 075 «Маркетинг». Київ: ЦП «Компринт», 2022. 428 с.
- Балановська Т. І., Гоголю О. П., Кубіцький С. О., Михайліченко М. В., Троян А. В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с. URL: <http://dspace.nubip.edu.ua/handle/123456789/7902>

10. Рекомендовані джерела інформації

- Балановська Т. І., Гоголю О. П., Троян А. В. Основи менеджменту, маркетингу та підприємництва: навчальний посібник. К. ЦП «Компринт». 2018. 536 с.
- Білорус Т. В. Практикум з менеджменту: навчальний посібник. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 185 с.
- Лазоренко Т. В., Пермінова С. О. Основи менеджменту: конспект лекцій. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 166 с.
- Гоголю О. П., Харченко Г. А., Балановська Т. І. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого

(бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Маркетинг». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 150 с.

5. Менеджмент: підручник / С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимська, І. В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т. П. Остапчук. Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
6. Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ - 2000», 2020. 356 с.
7. Харченко Г. А., Гоголя О. П., Харченко В. В. Теорія організацій: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2023. 456 с.
URL: <http://dspace.nubip.edu.ua/handle/123456789/9331>
8. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: навчальний посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 258 с.